

Mística diària

Un dia d'estiu de principis dels anys 1980, un pres polític txec assegut sobre una pila de ferralla al pati de la presó va sentir quelcom que descriu de la següent manera: *De nou recordo aquell moment llunyà a [la presó de] Hermance quan, en un dia d'estiu càlid i sense núvols, estava assegut sobre una pila de ferralla i mirava embadalit la copa d'un arbre enorme que s'estirava, amb un digne repòs, per sobre de totes les tanques, filferros, barreres i torres de vigilància que em separaven d'ell. Mentre em fixava en l'imperceptible tremolor de les seves fulles contra un cel sense límits, vaig ser envaït per una sensació que és difícil de descriure: de sobte em va semblar que m'aixecava per sobre de les coordenades de la meva existència momentània en el món, cap a un tipus d'estat fora del temps en què totes les coses boniques que he vist i experimentat al llarg de la vida existien en un total "co-present": vaig sentir una sensació de reconciliació, d'un quasi gentil assentiment a l'inevitable curs dels esdeveniments, i tot això combinat amb una determinació despreocupada per enfrontar tot el que calgués enfrontar. Una profunda admiració per la sobirania de l'Ésser esdevingué una sensació marejant d'estar caient infinitament en l'abisme del seu misteri; una joia sense límits d'estar viu, joia que m'haguessin donat l'oportunitat de passar per tot el que havia passat, i que cada cosa té un sentit profund i obvi – aquesta joia va formar una estrany aliança en mi amb un vague horror davant de la inaprehensibilitat i inabarcabilitat de tot allò de què jo estava a prop en aquell moment, mantenint-me "a vora mateix de l'infinit"; vaig ser inundat amb un sentit d'última felicitat i harmonia amb el món i amb mi mateix, amb aquell moment, amb tots els moments de què em podia recordar i amb tot l'invisible que hi està subjacent i té sentit. Diria que vaig ser d'alguna manera "colpejat per l'amor", encara que no sé precisament per a qui o per a què.*

Vaclav Havel "Cartes a Olga"

Tots experimentem moments singulars de plenitud com el que narra Havel. Aquests moments revelen més clarament el sentit profund de la realitat que també experimentem en la vida de cada dia, encara que de manera menys espectacular. Qualsevol moment és temps de plenitud.

I així, per una banda el reconeixement de la plenitud en el cada dia ens fa capaços de buscar i acollir els moments singulars de plenitud; i per l'altra, els moments singulars ens permeten identificar la plenitud en el cada dia.

Dit amb un altre llenguatge, tot moment està obert a la mística: també els moments de mística diària. I viure místicament el cada dia ens habilita per a viure místicament els moments singulars (K. Rahner).

- Quina de les expressions que usa Havel et remet a moments singulars que has experimentat?
- Quines de les seves expressions et remet a experiències de mística diària?
- Quines actituds o accions et preparen per a aquestes experiències – singulars o diàries?

POST SCRIPTUM

Algunes pistes del text de Havel que ajuden a respondre les preguntes anteriors.

1. Les actituds que van possibilitar a Havel la seva experiència:

- "assegut en una pila de ferralla" (un lloc ben ordinari, fins i tot miserable)
- "mirava embadalit la copa d'un arbre enorme que s'estirava ... per sobre de totes les tanques, filferros, barreres i torres de vigilància que em separaven d'ell" (inactiu, embadalit, un gran arbre suggereix la superació dels propis límits)
- "em fixava en l'imperceptible tremolor de les seves fulles contra un cel sense límits". (Atenció fixada en el detall... contra un horitzó ample)

1. Les expressions que descriuen la seva percepció:

- em va semblar que m'aixecava per sobre de les coordenades de la meva existència momentània en el món, cap a un tipus d'estat fora del temps; (de dins a fora del temps)
- totes les coses boniques que he vist i experimentat al llarg de la vida existien en un total "co-present"; (la bellesa que s'ha revelat en el temps apareix tota alhora)
- sensació de reconciliació, d'un quasi gentil assentiment a l'inevitable curs dels esdeveniments, i tot això combinat amb una determinació despreocupada per enfrontar tot el que calgués enfrontar; (reconciliació amb el que m'ha passat, pau per afrontar el que sigui en el futur)
- profunda admiració per la sobirania de l'Ésser esdevingué una sensació marejant d'estar caient infinitament en l'abisme del seu misteri; (grandesa i misteri de l'Ésser, al qual s'accedeix abandonant-se)
- joia sense límits d'estar viu, joia que m'haguessin donat l'oportunitat de passar per tot el que havia passat, i que cada cosa té un sentit profund i obvi; (joia de viure i sentit de tot)
- aquesta joia va formar una estrany aliança en mi amb un vague horror davant de la inaprehensibilitat i inabarcabilitat de tot allò de què jo estava a prop en aquell moment; (joia i vague horror davant de la grandesa de tot el que tinc a prop)
- mantenint-me "a vora mateix de l'infinit";
- vaig ser inundat amb un sentit d'última felicitat i harmonia amb el món i amb mi mateix, amb aquell moment, amb tots els moments... (harmonia amb el món, amb mi, amb tots els moments)
- "colpejat per l'amor", encara que no sé precisament per a qui o per a què. (l'amor se'm manifesta de manera no suau).